

KESKKONNAAMET

Kaarel Hendrik Zernant
Orienteerumisklubi Ilves MTÜ
kaarel.zernant@gmail.com

Teie 14.03.2026

Meie 31.03.2026 nr 7-9/26/4958-2

**Ürituse koostööstus orienteerumispäevakute
korraldamiseks aprilli-, mai- ja juunikuus
Mustvee, Peipsiääre, Otepää, Elva, Kastre ja
Nõo valdades**

Austatud Kaarel Hendrik Zernant

Esitasite Keskkonnaametile taotluse Tartu orienteerumispäevakute korraldamiseks 2026. aasta aprilli, mai- ja juunikuus Mustvee, Peipsiääre, Otepää, Elva, Kastre ja Nõo valdade territooriumil. Taotlusele on lisatud kavandatavate orienteerumispäevakute kaardikiht võistlusega hõlmatud maa-alade kohta.

Esitatud taotluse kohaselt on päevakud plaanis korraldada:

- 09.04.2026 Mustvee vallas Kaiu piirkonnas,
- 16.04.2026 Mustvee vallas Saare piirkonnas,
- 30.04.2026 Peipsiääre vallas Kärgandi mägede piirkonnas,
- 07.05.2026 Otepää vallas Apteekri metsa piirkonnas,
- 14.05.2026 Elva vallas Tartumaa Tervisespordikeskuse piirkonnas,
- 21.05.2026 Kastre vallas Vooremäe piirkonnas,
- 28.05.2026 Kastre vallas Uniküla piirkonnas,
- 04.06.2026 Nõo vallas Illipalu piirkonnas.

Orienteeruv osavõtjate arv on ca 150. Erinevaid orienteerumisradu on kokku 8, osalejad liiguvad hajutatult. Parkimine toimub kas keskuste parklates või suuremate kruusateede ääres.

Kõigi alade puhul tuleb arvestada järgmiste tingimustega:

1. Aladel, kus on registreeritud I ja II kategooria kaitsealuste seene- ja taimeliikide kasvukohad, on keelatud I ja II kaitsekategooria taimede ja seente kahjustamine, sh korjamine ja hävitamine¹. Arvestades, et I kategooria seeneliigi viljakehavad moodustuvad kevadel, on alust eeldada, et aprilli-, mai- ja juunikuus korraldatav orienteerumispäevakute võistlus võib ohustada liike, millest lähtuvalt ei ole orienteerumispäevakute korraldamine I kaitsekategooria liigi kasvukohtades lubatud (joonistel märgitud punase viirutusega);

¹ Looduskaitseadus § 55 lg 7

2. Et vältida kaitsealuste taimeliikide kasvukohtade kahjustamist nende vegetatsiooniperioodi alguses on oluline, et taimede kasvukohtade jääval alal kasutatakse ainult olemasolevaid teid ning kontrollpunktid tuleb paigutada nii, et maksimaalselt oleks välditud võistlejate sattumine kaitstavate liikide kasvukohtadesse. Seega ei tohi kontrollpunktid asuda I ja II kategooria liikide kasvukohtade läheduses, vähim kaugus 25 m (joonistel märgitud oranži viirutusega);
3. Maastikul liiguvad kõik võistlejad ja korraldajad jalgsi. ATV-sid ja muid maastikul liikumise vahendeid orienteerumisvõistlustel ei kasutata;
4. Mootorsõidukitega on lubatud liigelda ja neid parkida vaid selleks ettevalmistatud tähistatud kohtades, va järelevalve- ja pääsetöödel;
5. Ürituse lõppedes on likvideeritud ürituse territooriumil ja selle vahetus läheduses ürituse käigus tekkinud prügi ning ürituse läbiviimisega seotud tähistus (sildid, kontrollpunktid, viidad jms), samuti ürituse keskustes ning parklas mootorsõidukite poolt tekitatud võimalikud pinnasekahjustused.

1. Mustvee vald Kaiu 09.04.2026

Võistlusega hõlmatud maa-ala jääb osaliselt Kääpa maastikukaitseala² Tammeluha piiranguvööndisse³. Kääpa maastikukaitsealal on rohkem kui 20 osalejaga rahvaürituse korraldamine lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul⁴.

Alal on registreeritud II kategooria kaitsealune roomajaliik ja mitmed II kategooria kaitsealuste taimede kasvukohad (joonis 1).

Keskkonnaamet kooskõlastab tingimuslikult orienteerumispäevaku korraldamise 09. aprillil 2026 Mustvee vallas Kaiu piirkonnas (alus: Kääpa maastikukaitseala kaitse-eeskiri § 4 lg 4), seades tingimuseks, et kontrollpunktid ei või paikneda II kategooria kaitsealuste roomajaliigi- ja taimeliikide elupaikades ja kasvukohtades.

2. Mustvee vald Saare 16.04.2026

Võistlusega hõlmatud maa-alale jääb osaliselt Saarde looduspargi⁵ Vahtra, Lutsaare ja Metsavahi sihtkaitsevöönditesse. Saare järv ja selle kaldaalad on II kaitsekategooria nahkhiireliikide elupaikadeks. Rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohas ja rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine on lubatud üksnes looduspargi valitseja nõusolekul⁶.

Kaitsekorralduskava (2015-2024) järgi on Saarde looduspargi metsadel suur väärtus ka puhkemetsadena. Alal on registreeritud II kategooria kaitsealuste taimeliikide kasvukohad (Joonis 2).

Keskkonnaamet kooskõlastab tingimuslikult orienteerumispäevaku korraldamise 16. aprillil 2026 Mustvee vallas Saare piirkonnas (alus: Saarde looduspargi kaitse-eeskirja § 4 lg 5), seades tingimuseks, et kontrollpunktid ei või paikneda II kategooria kaitsealuste taimeliikide kasvukohtades.

3. Peipsiääre vald Kärgeandi mäed 30.04.2026

Võistlusega hõlmatud maa-ala jääb valdavas osas Padakõrve looduskaitseala⁷ Kärgeandi

² EELIS registrikood KLO1000287

³ EELIS registrikood KLO1101007

⁴ Kääpa maastikukaitseala kaitse-eeskirja § 4 lg 4

⁵ EELIS registrikood KLO1000162

⁶ Saarde looduspargi kaitse-eeskirja § 4 lg 5

⁷ EELIS registrikood KLO1000252

piiranguvööndisse⁸ ning väikses osas Järvepera sihtkaitsevööndisse⁹. Looduskaitseala piiranguvööndis on rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja tähistamata kohas lubatud kaitseala valitseja nõusolekul. Kaitseala valitseja nõusolekul on ka Järvepera sihtkaitsevööndis rohkem kui 30 osalejaga rahvaürituse korraldamine lubatud¹⁰.

Järvepera sihtkaitsevööndis on registreeritud II kategooria kaitsealuse linnuliigi elupaik. Keelatud on looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal¹¹. Arvestades, et linnud on häirimise suhtes tundlikud just pesitsusperioodi algul, on alust eeldada, et maikuu korraldatav orienteerumisvõistlus võib ohustada liiki, millest lähtuvalt ei ole orienteerumispäevakute korraldamine sihtkaitsevööndisse jäävas osas lubatud (joonis 3).

Täiendavalt on alal registreeritud I ja II kategooria kaitsealused seene- ja taimeliigi kasvukohad (Joonis 3).

Keskkonnaamet kooskõlastab tingimuslikult orienteerumispäevaku korraldamise 30. aprillil 2026 Peipsiääre vallas Kärgandi mägedes (alus: Padakõrve looduskaitseala kaitse-eeskiri § 13 lg 3 ja § 9 lg 2 p 2), seades tingimuseks, et keelatud on sihtkaitsevööndisse jäävas osas I kategooria linnuliigi elupaigas ning I kategooria seeneliikide kasvukohtades orienteerumispäevakute korraldamine, ala läbimine võistluse käigus ning kontrollpunktid ei või paikneda II kategooria kaitsealuse taimeliigi kasvukohas.

4. Otepää vald Apteekri mets 07.05.2026

Võistlusega hõlmatud maa-alale jääb Otepää looduspargi¹² Otepää piiranguvöönd¹³. Looduspargi piiranguvööndites on kaitseala valitseja nõusoleku lubatud rohkem kui 100 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ette valmistamata kohas¹⁴. Apteekrimäe metsas asub radade võrgustik, mida intensiivselt kasutavad nii matkaja, kui tervisesportlased.

Looduspargis on registreeritud I kategooria taimeliikide kasvukohad ning II kategooria kaitsealuse linnuliigi elupaik (joonis 4). Keelatud on looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal¹⁵. Eeltoodust lähtuvalt ei ole kontrollpunkti paigutamine linnuliigi elupaika lubatud.

Keskkonnaamet kooskõlastab tingimuslikult orienteerumispäevaku korraldamise 07. mail 2026 Otepää vallas Apteekri metsa piirkonnas (alus: Otepää looduspargi kaitse-eeskiri § 15 lg 2 p 1) seades tingimuseks, et keelatud on I kategooria taimeliikide kasvukohtades orienteerumispäevakute korraldamine, ala läbimine võistluse käigus ning kontrollpunktid ei või paikneda II kategooria kaitsealuse taimeliigi kasvukohas.

5. Elva vald Tartumaa Tervisespordikeskus 14.05.2026

Võistlusega hõlmatud maa-ala jääb osaliselt Elva-Peedu metsapargi territooriumile¹⁶ ning Elva

⁸ EELIS registrikood KLO1100891

⁹ EELIS registrikood KLO1100892

¹⁰ Padakõrve looduskaitseala kaitse-eeskiri § 13 lg 3 ja § 9 lg 2 p 2

¹¹ Looduskaitseeadus § 55 lg 6¹ p 1, 2

¹² EELIS registrikood KLO1000559

¹³ EELIS registrikood KLO1100447

¹⁴ Otepää looduspargi kaitse-eeskiri § 15 lg 2 p 1

¹⁵ Looduskaitseeadus § 55 lg 6¹ p 1, 2

¹⁶ EELIS registrikood KLO1200271

maastikukaitseala¹⁷ Elva piiranguvööndisse¹⁸. Kui see ei kahjusta ala kaitse-eesmärke ega teki olulist kaitsealuste liikide häirimist ning pinnase- ja puittaimestiku kahjustusi, on pargis, puistus ja arboreetumis lubatud rahvaürituse korraldamine¹⁹. Piiranguvööndis on kaitseala valitseja nõusolekul lubatud üle 20 osalejaga rahvaürituse korraldamine ka ettevalmistamata ja tähistamata kohas²⁰.

Metsapargis ning maastikukaitsealal on registreeritud II kategooria kaitsealuste nahkhiireliikide ning II ja III kategooria kaitsealuste taimeliikide kasvukohad (joonis 5).

Keskkonnaamet kooskõlastab tingimuslikult orienteerumispäevaku korraldamise 14. mail 2026 Elva vallas Tartumaa Tervisespordikeskuse piirkonnas (alus: Elva maastikukaitseala kaitse-eeskiri § 15 lg 2 p 2), seades tingimuseks, et kontrollpunktid ei või paikneda II kategooria kaitsealuste taimeliikide kasvukohtades.

6. Kastre vald Vooremägi 21.05.2026

Võistlusega hõlmatud lõunapoolne maa-ala (Reola-Hammaste teest lõunas) jääb Uniküla looduskaitsealale²¹ Uniküla sihtkaitsevööndisse²². Kaitsealal on lubatud kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine ning rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul²³.

Alal on registreeritud I ja III kategooria kaitsealuste taimeliikide kasvukohad (Joonis 6).

Keskkonnaamet kooskõlastab tingimuslikult orienteerumispäevaku korraldamise 21. mail 2026 Uniküla looduskaitsealal (alus: laane- ja salumetsade kaitseks looduskaitsealade moodustamine ja kaitse-eeskiri § 7 lg 4), seades tingimuseks, et keelatud on I kategooria taimeliigi kasvukohtades orienteerumispäevakute korraldamine ning ala läbimine võistluse käigus.

7. Kastre vald Uniküla 28.05.2026

Võistlusega hõlmatud maa-ala ei asu kaitsealal, hoiualal ega Natura 2000 võrgustiku alal, kuid alal on registreeritud II kategooria kaitsealuse linnuliigi Palu kanakulli püsielupaik²⁴, püsielupaiga piirangu- ja sihtkaitsevöönd ning I kategooria kaitsealuse seeneliigi kasvukohad.

Kanakulli püsielupaiga sihtkaitsevööndis on rahvaürituste korraldamine keelatud²⁵. Piiranguvööndis on keelatud rahvaürituse korraldamine selleks ette valmistamata ja püsielupaiga valitseja poolt tähistamata kohas²⁶. Palu kanakulli püsielupaiga piiranguvööndis ei asu rahvaürituste korraldamise alapid, mis oleks kaitseala valitseja poolt ette valmistatud ja tähistatud. Seega ei ole kanakulli püsielupaigas orienteerumispäevakute korraldamine lubatud (Joonis 7).

Keskkonnaamet kooskõlastab tingimuslikult orienteerumispäevaku korraldamise 28. mail 2026 Kaste vallas Uniküla piirkonnas, seades tingimuseks, et keelatud on Palu kanakulli püsielupaigas ja I kategooria seeneliigi kasvukohtades orienteerumispäevakute korraldamine ning ala läbimine võistluse käigus.

¹⁷ EELIS registrikood KLO1000644

¹⁸ EELIS registrikood KLO1101607

¹⁹ Kaitsealuste parkide, puistute ja arboreetumite kaitse-eeskiri § 4 lg 2

²⁰ Elva maastikukaitseala kaitse-eeskiri § 15 lg 2 p 2

²¹ EELIS registrikood KLO1000716

²² EELIS registrikood KLO1101827

²³ Laane- ja salumetsade kaitseks looduskaitsealade moodustamine ja kaitse-eeskiri § 7 lg 4

²⁴ EELIS registrikood KLO3002758

²⁵ Kanakulli püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri § 4 lg 7 p 4

²⁶ Kanakulli püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri § 4 lg 11 p 7

8. Nõo vald Illipalu 04.06.2026

Võistlusega hõlmatud maa-ala jääb Elva maastikukaitseala²⁷ Elva piiranguvööndisse²⁸ ja Illipalu-Vitipalu sihtkaitsevööndisse²⁹. Piiranguvööndis on kaitseala valitseja nõusolekul lubatud üle 20 osalejaga rahvaürituse korraldamine ka ettevalmistamata ja tähistamata kohas³⁰. Sihtkaitsevööndis on lubatud kuni 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine kohtades, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud³¹.

Maastikukaitsealal on registreeritud II kategooria kaitsealuste taime- ja seeneliikide kasvukohad (Joonis 8).

Keskkonnaamet kooskõlastab tingimuslikult orienteerumispäevaku korraldamise 04. juunil 2026 Nõo vallas Illipalu piirkonnas (alus: Elva maastikukaitseala kaitse-eeskiri § 15 lg 2 p 2 ja § 10 lg 1), seades tingimuseks, et kontrollpunktid ei või paikneda II kategooria kaitsealuste taimeliikide kasvukohtades ning sihtkaitsevööndi ulatuses kasutatakse orienteerumiseks olemasolevaid radu.

Kokkuvõte

Keskkonnaameti hinnangul ei ole orienteerumispäevakute läbiviimisel, mille käigus osalejad liiguvad maastikul hajutatult, eeldatavalt olulist negatiivset mõju alade kaitse-eesmärkidele ja kaitstavate loodusväärtuste soodsale seisundile. Orienteerumispäevakuid on eelmainitud aladel läbi viidud ka varasematel aastatel ja Keskkonnaametil ei ole andmeid, et seejuures oleks ala loodusväärtusi kahjustatud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Märt Holtsmann

juhtivspetsialist

looduskasutuse osakond

Lisa: Orienteerumis- ja piirangualad_kaardid.docx

Ülle Kass 5384 7494

ulle.kass@keskkonnaamet.ee

²⁷ EELIS registrikood KLO1000644

²⁸ EELIS registrikood KLO1101607

²⁹ EELIS registrikood KLO1101608

³⁰ Elva maastikukaitseala kaitse-eeskiri § 15 lg 2 p 2

³¹ Elva maastikukaitseala kaitse-eeskiri § 10 lg 1